טיעונו הנאצי של הצדיק מקורפירסטנ־סדום

מאת ד"ר ישראל אלדד

שוב איכמן? שואל הקורא.

— כן. שוב איכמן, ענה המחבר.

— ודוקא למחרת הבחירות לכנסת החמי־שית?

— כן. דוקא ודוקא לאחר הבחירות. משיב המחבר, אשר ל. סבל נדודי שינה בליל ספי־רת הקולות, אבל שנתו נדדה עליו לילה לפני כן, בהדהד בנפשו הקול האחד של סניגורו שם אשמדאי שלא את הנאצי האחד בא לסחר כי אם את הנאציזם כולו ואת ההשמדה. והקורא הרוצה שתנוח עליו נפשו ממשפט איכמן, יניח מיד מאמר זה מידו ויעסוק בחשובים שבין ארבע עשרה אותיות הכל שהצביעו עליהן בבחירות מליון יהודים משוחררים, כי עומד אני שוב לעסוק כאן באות אחד בלבד, כאות קין שהצביעו ומשמיכים להצביע עליו בדמם ואפרם ששה מליון יהודים משועבדי גיים, מושמדי־גויים, והוא, אותו אות עצמו גם אות אזהרה הוא לשנים עשר מליון יהודים חיים: שהרי הדברים שהשמיע אותם שבוע שכזה ד־ר בחוצפה שכזאת ד"ר סרבאציוס, שום שגריר רשמי של ניאונאצים לא היה יכול להשמיעם ביתר בהירות בתנאים הנתונים.

ודוקא מפני שנאום סניגוריה זה של הנא־ציזם הנשמע בימי המהולה הבלהתית בבחירות שלא היו עוד כמותן לשוא ולריק, חובה קדושה הוא דוקא בשבוע זה לעמוד על נאום זה ומשמעותו, להעיר תשומת־לב כדי להב־דיל בין ספל ובין מה־שאינו ספל, בין מה שקר־בע לשעה או לשנה, למפלגה או למשלה ובין מה שקובע לדורות ולאומה שלמה, שמא נב־לע הדברים ולא נתפשו במשמעותם, שלא יבולע לעם שבלעם מבלי הרגש, כי אותה שעה מילא כרסו סמפר של אות א, תסס אל אות ת, גזז מה שלת ל, ואריקשיבן למיגהפ וגוזנינהפ.

וייתכן שמן הדין היה לידום בענין זה מאו־תה שעה בה מתכנסים שופטים בישראל לחרוץ דין גדול במשפט גדול זה של יהודים עם גויים, עם הגוי המיצב הזה, מיצב הנאציזון, מיצב השטאנה הגויית כולה שנעשבה בנפשו, ובימים האלה שם בם בידיו, ויתכן שמן הכבוד היה לצפות בשקט ובבטחון. אילו היה כאן שמץ חשש של בזיון בית־הדין, אילו העלה סני־גורו של אשמדאי, מליץ היושר של איכמן, נקודות משפטיות בלבד, נקודות עובדתיות בל־בד, אילו ניסה לערער טעמים יורדסיים, אילו ניסה רק לטעון שההאשמות לא הוכחו. מילא, זו זכותו וזו גם חובתו בשקט לאשם, והיינו אומרים: אין צורך להתערב. יש לסמוך על השופטים שיבחינו בין אמת וכין שקר מבחי־נת העובדות ותדאי בקיאים הם יותר מבלונו זד־הויזטות בטיעונים המשפטיים.

אולם מה שארע באותו יום ב' בשבוע, יום סיום הדיונים המשפטיים, חרב הרחף־הרחק מת־חומי וביכות על טעיפים ועובדות, מה שלא ש־תה התבעיה ברוב זהירותה והגיונותה לצמצום החזית ארה־הבתה לחזית יהודים עם גויים

ולעקרונות של מוסר ויחסי עמים, עשה כח־ריפות ובספקנות ובגישה נאציונאלצוסיאליסטית מלאה, סניגורו של הנאצים בפני בית דין יהו־די בישראל.

כבר בראשית המשפט השחיל שאלות היסטו־ריוסופיות מספר על חופש הרצון ועל גורלו של העם היהודי ש„בכללי" שנאו אותו תמיד ובכל מקום, ולמרבית הצער לא זכה מפי הפד־המומחה, פרופ. בארון, לאותה תשובה ברורה ותקיפה ומרשיעה, שהיה ראוי לה. ומשום כך המשיך ד"ר סרבאציוס „והעלה" את הטיעונים מתחום המקרה הקונקרטי, שכנראה לא היה לו הרבה מה להרוויח בו, לעולמות של „בכללי", העלה את הענינים כדי להורות את הס־עונין מהתלייה, שכה מוצקים בחמרים שהיא עשויה מהם בידי התביעה השקדנית והקונקר־טית והבלתי־פילוסופית כל־כך. יש לקוות שזה שופטים לא יראו עצמם פטורים מלהשיב לו לפילוסוף ניאו־נאצי זה, התובע לו־כות את איכמן לא מחוסר הוכחות חלילה, כי אם מכוח היות איכמן רוצח לא־תיזד ורבים היו כמותו ואלמלא הוא אחרים היו עושים זאת (וזה אמת כמובן), ומכוח היות מעשה ההשמדה שנעשה ביהודים כמעט בגדר מעשה רגיל ומקובל כעולם מאז ועד עתה וכן יהיה כנראה גם להבא, ומכוח — כן! אפילו לד כדי תוצאה וחילול קודש הגיע צדיק לתוריאני זה — מכוח תורת משה עצמה, אפילו מתו־רה זו מוצא ד"ר סרבאציוס מקום ללמד זכות על ה„ספדיטר של המות", ולא נעמוד כלל כמובן על אותה ידענות של „תלמיד־חכם" זה, המוצא אסמכתא לחוק התישנות בדיני נפשות מתוך דיני שמיטה ויובל, בין אם זו חכמתו בין אם נמצא לו איזה „אושאשני יעחריי", איזה יהודי „תלמיד חכם" כמותו שהמציא לו פירוש נאוני ומקורי זה לדיני שמיטה ויובל.

שופטי בית הדין הקשיבו לכל הנאמר — ר־זאת ייאמר לשבחם ולא כפי שהיה הרגיז מודאי חסידיי־שוטים הם של המשפטנות הבורוזה, המוס־שטת — לא רק בשכל סוב כי אם גם בלב ב־חים ורוטט, כפי שהוכיחה במיוחד תגובתו המיידית והנסערת למרות הצורה המאופקת, של השופט בנימין הלוי כ ש ס ר א ב א י ל ו ס זה הכניס את הנאזיס לתחומינו ל הס־פול הרשאי. ושופט שני, רוזה, נגע אל הנא בנימה הפסבדוו־פילוסופית של איכמן שגי־קאנט, אמנם השופט רצה כפי הנראה להגיל אל כבודו של קאנט מידי גיבור אושביץ וסרב לגיקי, דבר שאינו נחוץ כל כך, כי באמת ישנו מסלול חבוי ונגלוי המוליך מהפילוסוף הפרוסי מקניגסברג לקורפירסטנסדום זו של היטלר, דבר שהיינריך הייגה בתתשחו השירית הבטר־

ולם אם ס. ס. וניסטאפו היו מארגנים בסדר גמור בעיני פרקליטה של „קור־פירסטנסדום, יש לו לעומת זאת אי־אלה טענות ...לעם היהודי.

תחילה טענה יורידית. העם היהודי לא היה קיים כלל בתור שכזה לפני קום מדינת ישראל.

ככה משוט. מכיוון שאין מושג יורידי כזה כמו עם יהודי ממילא אין יוריסטים יכולים לש־פוט מישהו על השמדת עם שאינו קיים לפי טעיפים ובדרים. ומי יודע מן הא לא ייתכן ערעור לבית הדין הבינלאומי בהאג על סמך סע־נה עצומה זו של שלילת הלאומיות מהעם. זה הרוי ועל כך שלילת הזכות למישהו היום לתבוע בשם גוף שלא היה לו קיום „יורידי" אתמול, ומי יודע אם מטעמים שונים לא „יתצאו בני־ית־משה כמערב וכני בלי־ת־משה במזרח אשר יסכימו ברצון לתיזה ז ויוסיפו בעדי־מלך. ומי יודע אם בלית ברירה לא ניאלץ אנו להיעזר ...בנאצים עצמם. שהרי מי כמוהם טען והוכיח להלכה ולמעשה, בעזרת דמים, שאין עוד בעו־לם עם אחד ומסוגר כעם היהודי הבה שבינוגר לסולנים רצ־כים היכולים עם עקלה לזכות בגף עוד של „פולקסדויטשה", אין מי ששלשת רבעי מדמו הוא דם גרמני ורק רבע מן יהודי, יכול לזכות בכך וראיכמן יוחר מכולם שקד. על כך שאף כזה יחיבשב על העם היהודי לגבי אשבויצ.

ביקורי וכתמצית אימוה: על מנת לחשמד בנאצים ובכל מתות משוגות, קיים הזה עם

נתן פתח לסרבאציוס לטעון את שעמוד על צד־קתם הקולקטיבית של הארגונים ס. ס.: ס. א. ס.ד.; גיסטאפו. אלה — ואין צריך לאמר המפ־למה—היו בסדר גמור מבחינת החוק והמוסר, ב־סדר גמור כגדיים, ורק זו רעה חולה שהם נוצלו על ידי הממונים עליהם. זה כמובן שקר גם וסילוף היסטורי מסוכן, שהרי לא רק ארגונים אלה, כי אם כל המפלגה שהם היו זרועות הביצוע שלה, היתה מבוטסת — וזאת אף ביגעוד לפאשיזם נוסח איטליה — מלכתחילה על פשע ועל היתר השמדת גויים ועל שלטון העם הגרמני בעולם על דרך כיבוש, ואין צריך לאמר ששנאת היהודים וחיסולם היו בעיקרי העבודה החינוכית המתמדת של המשטר וכל ארגוניו. ומכיוון שדבר זה לא הוקע ולא הובלט בשום מקום יכול היה סניגורו של איכמן לרתפך לסניגורו של הנאציזם.

אמנם כבר נכשל ד"ר סרבאציוס פעמיים ב־הגנה על נאצים, שלא הצליח להוריד מתליית, ואם יצרה השם וירצה הצדק היהודי, לא יצ־ליח גם הפעם השלישית וכבר תהיה לו מעין „חזקה", אלא שאין זה חשוב כל כך, נאצי אחד פחות או יותר, את הנאציזם הוא מציל.

*

ולם אם ס. ס. וניסטאפו היו מארגנים דר כית דין וסעיפים משפטיים ואין בזיון בית דין חל עליהם, מותר ומן החובה הוא להתריע עליהם כי סכנה רבה קיימת מפסבדו־פילוסופיה זו ביחוד באותה רפיונו נפשית שלנו פה, כשאף מפיות מתחסדים כמארטין בובר ומיתפ־מים כאורי אבנרי, שומעים אנו ושומעים גויים בעולם, השואות מסוימות שהן סילופי תורת ישראל, סילופי אמת היסטורית וסילופי מציאות כאתח. ודאי שיימצאו רבים בדעת הקהל בעולם האורבים לכל פתח להבביר שנאה לישראל כעם ושלילה לישראל בגאולתו המולכתית. אשר יק־פצו על מציאה זו שהמציא להם סרבאציוס, ואין צריך לאמר מה הילולא הזה בנפש הניאו־נאצים כולם. ועל כן מצוה היא ואו הוא לחתוך מיד רשת זו שפרש לרגלינו.

*

ן תחזה יש לאמר רק כצעד שהוא צדק ב־פתח דברי באמרו שקר התביעה חייבים לו תודה הניאונאצים, שכן ריכזו כל כובד הא־שמה על איכמן משחררת אותם. אין זה נכון כמובן שהתביעה באה לסחר גם את גרינג, גם את בורמאן, כדבר סרבאציוס. כבר הערנו על כך שבגיאת התביעה היתה שצמצמה את הפשע על ראשי הנבזה השלמת ולא לגמרי אותו על כל תתועה הנאציונאלסוציאליסטית. זוה

אולם למרבית האסון כל קשר לא יורי־די, לא היסטורי, לא מוסרי בין הפשעים שפשעה גרמניה נגד העמים שנלחמה בהם וכין מה ש־עוללה לעם היהודי שהיה לא־סרטיוראיל ולא לוחם כאשר הנתקף ובאשר הנתקף. הפשע היה מוזהר כיתודו של מצב העם היהודי בעולם וכיחודה של שנאת היהודים בכלל ושנאת הי־הדות הגרמנית בפרט.

ועל כן, אם יש צד של צידוק לטענת סר־באציוס שהחוקים שחוקקו נגד פושעי המלחמה הגרמניים היו חד־פעמיים, חורגים מגדר המקובל בחוק הבינלאומי, אל אחת כמה וכמה שמוצדקת היא חקיקה חד־פעמית ומיוחדת מצד העם היהודי המושמד נגד העם הגרמני המשמיד, באשר ההש־מדה הזאת אין לה תקדימ בתולדות אנוש מצד מהותה וצורתה. יכול ד"ר סרבא־ציוס לנסות לקשור את מלחמת העולם „במא־בק" נגד היהדות, כפי שהוא קורא לזאת. הק־שר הוא רק בצד הביצוע שהוקל על ידי מלחמת העולם. עצם ההשמדה לא היה לה קשר עניינני עם מלחמת העולם. היא תובנגה, היא הו־שפה לפני המלחמה.

ועל כן אין לו לאייכמן אף „הזכות" הזאת להופיע בפני בית המשפט שלנו כ„פושע מלח־מה". הוא היה מרצח המוני המעבר לכל חוקים ביגלאומיים ישנים וחדשים. ואין שום תקדים היסטורי אשר יגן עליו ואשר מותר יהיה ללא חילול אמת והגיון להתסמך עליו.

*

ן ממנילא בטלה ומבוטלת כל אותה תרמית השואתאית הצוזה ברוזגאמות מההיסטוריה בכלל עד דוגמאות מתורת שמה בפרט. על דרך הקיצור אפשר אפילו לנסות: משה רבינו — ראשון בתולדות תרכות אדם — אמר לא תר־צח, אם אין למלחמה הברח שלא חיים, ואמן כך נהג העם היהודי: בעוד אשר חמצית התורה הנאצית הוא רצוח תרצח, אלא אם כן אין לך כוח והאויב חזק ממך, רצוח תרצח עד יות־ום העם הגרמני שליט בעולם כולו.

אולם לא בלא ניסוח זה, ואף לא הזדקקות לקודשת התורה וקדושת צווים אלהיים, שודאי גם לד"ר סרבאציוס הנצרני יש להם משמעות של קדושה להבדיל „מיין קאמפף" (אלא אם כן יראה להודות בבולי שהוא נאצי), גם ללא אלה, גם על בסיס היסטורי פוליטי פשוט ביו־תר: המלחמות שניהל העם היהודי לפי צו התור־רה ולפי היתר התורה, אינן אלא כמלחמת כל ה־ארץ לחיים. ואולם העם היהודי לא היה אף כעם פולני או צ־כי בעל מדינה ובאה הפס־רעים להם לגרמנים להתפשטותם. אין אנו נש־פטים עם איכמן והנאצים והעם הגרמני על הפצצת לונדון אז ודאשה אז ואפילו תל־אביב, אילו הנפצצה על ידיהם ולא על ידי אשלקים.

אולם לא כן. אין אנו מדברים בכל זה לגבי הפעם הזאת אם אחר ממשמידיו של העם היהודי, מותר לו לחכם יוריסט זה להוציא מפיו המהביל אימרת חלקה אשר כאמת: העם היהודי לא היה קיים מבחינה יורידית... ואין יוריסטים אשר יודיעו לו בפומבי רב שיש בם גבול למה שמותר לבביו להשתמש בחכמתולוגיה יוריסטית שכזאת. כאשר סבו של סבו של חכם זה היה ממש פרא ביערות המסאן, היה עם יהודי עם נותן תרבות לעולם, תרבות שרק מה שנותר עוד ממנה באירופה ובגרמניה זה, מבדילה ביגם ל־בין תרבות הטאן. וטוב שהעם היהודי לא שאל בעצמם של יוריסטים חכמים כאלה בהמשיכו קיומו כעם אף ללא טרוריזיה, דבר שלא עלה כידי שום גוף אתנ' בעולם, עד אשר הקים גם את מלכתיותו מחדש ויכול לשפוט את שר הטבחים אדולף איכמן, ש„ד"ר סרבאציוס הזר מאנשים הגדול אף סוגן שהוא דובר אמת, כנראה מושג אחד של אמת לשניהם.

*

ולם לא תמיד עומד סרבאציוס זה בקנאות כזאת על משמר היורידיות.

כאשר ברור לו שמבחינת העובדות ואף מב־מה, הוא היה מרצח המוני, אין מפלט לו לקליגס שלו, הוא מוכן לחתר על עולם המספסנות ר־לעבור לעולם „הריאלי" יותר של ההיסטוריה.

אז אז הוא שכולל לפנינו עולם אחר כזה:

יש מלחמות בעולם. מה לעשות? זה לא טוב. אך כך היה וכך כנראה יהיה. בכל המלחמות נעשים מעשים אכזריים. מבחינה זאת אין גם צדק בהסכם לונדון ובקביעות בית הדין הבינל־אומי בנירנברג. אין כותם גם אלא מכות נב־חונן של בעלות־הברית.

ייתכן מאוד שגם כאן הוקלה עליו על סר־באציוס המלאכה, כאשר הבביעה של העם הי־הודי הסתמכה מטעמים שונים על חוקים אלה שנקבעו בלונדון ואחר כך בנירנברג לשם הע־שת פושעי המלחמה. נטיית השתחלבות המש־פטית הזאת היא רק חלק מנטייה כללית בתחיי־תנו, שאין המקום כאן לדון כה. אולם במקרת זה לא היה כל צורך בה. לא נכנס לוויכוח זה על צדקתם או אי־צדקתם של החוקרים נגד פושעי מלחמה. ואפילו עניין זה של „הירו־שימה שהעלה סרבאציוס, מתוך התעלמות כמובן מפרל־הארבור, אין הוא ויילינבר־שי ואין הוא תופס כלל לגבי הענינים שלנו.

כי—

הלוחאי והיו יחסינו עם גרמניה יחסי מלחמה, הלוחאי איכמן לא היה לבבינו אלא פושע מלי־חמה, הלוחאי וסרבאציוס יכול היה להטיח ב־נ־ינו הירושימה. הלוחאי והיה בידיעו לערוך לגרמנים „ברלין" גוסח הירושימה.

יהודי בכל המובנים. אולם לזה להציל ממיתה את אחד ממשמידיו של העם היהודי, מותר לו לחכם יוריסט זה להוציא מפיו המהביל אימרת חלקה אשר כאמת: העם היהודי לא היה קיים מבחינה יורידית... ואין יוריסטים אשר יודיעו לו בפומבי רב שיש בם גבול למה שמותר לבביו להשתמש בחכמתולוגיה יוריסטית שכזאת. כאשר סבו של סבו של חכם זה היה ממש פרא ביערות המסאן, היה עם יהודי עם נותן תרבות לעולם, תרבות שרק מה שנותר עוד ממנה באירופה ובגרמניה זה, מבדילה ביגם ל־בין תרבות הטאן. וטוב שהעם היהודי לא שאל בעצמם של יוריסטים חכמים כאלה בהמשיכו קיומו כעם אף ללא טרוריזיה, דבר שלא עלה כידי שום גוף אתנ' בעולם, עד אשר הקים גם את מלכתיותו מחדש ויכול לשפוט את שר הטבחים אדולף איכמן, ש„ד"ר סרבאציוס הזר מאנשים הגדול אף סוגן שהוא דובר אמת, כנראה מושג אחד של אמת לשניהם.

*

אז כזאת אל משמר היורידיות.

כאשר ברור לו שמבחינת העובדות ואף מב־מה, הוא היה מרצח המוני, אין מפלט לו לקליגס שלו, הוא מוכן לחתר על עולם המספסנות ר־לעבור לעולם „הריאלי" יותר של ההיסטוריה.

אז אז הוא שכולל לפנינו עולם אחר כזה:

יש מלחמות בעולם. מה לעשות? זה לא טוב. אך כך היה וכך כנראה יהיה. בכל המלחמות נעשים מעשים אכזריים. מבחינה זאת אין גם צדק בהסכם לונדון ובקביעות בית הדין הבינל־אומי בנירנברג. אין כותם גם אלא מכות נב־חונן של בעלות־הברית.

ייתכן מאוד שגם כאן הוקלה עליו על סר־באציוס המלאכה, כאשר הבביעה של העם הי־הודי הסתמכה מטעמים שונים על חוקים אלה שנקבעו בלונדון ואחר כך בנירנברג לשם הע־שת פושעי המלחמה. נטיית השתחלבות המש־פטית הזאת היא רק חלק מנטייה כללית בתחיי־תנו, שאין המקום כאן לדון כה. אולם במקרת זה לא היה כל צורך בה. לא נכנס לוויכוח זה על צדקתם או אי־צדקתם של החוקרים נגד פושעי מלחמה. ואפילו עניין זה של „הירו־שימה שהעלה סרבאציוס, מתוך התעלמות כמובן מפרל־הארבור, אין הוא ויילינבר־שי ואין הוא תופס כלל לגבי הענינים שלנו.

כי—

הלוחאי והיו יחסינו עם גרמניה יחסי מלחמה, הלוחאי איכמן לא היה לבבינו אלא פושע מלי־חמה, הלוחאי וסרבאציוס יכול היה להטיח ב־נ־ינו הירושימה. הלוחאי והיה בידיעו לערוך לגרמנים „ברלין" גוסח הירושימה.

אנו נשפטים עמו על ערים אחרות: על או־שכיזיץ, על טרבלינקאנס, על חל־מנו. בין אלה הסוגים רובצת ההוה, אל ההוה הזאת רצה לדחוף אותנו עד כלות העם של איכמן וסרבאציוס, ואל ההוה הזאת אילו יכולנו מצותים היינו כדין עמלק לחטיל אותה גם ברגמיה, כולה, ללא הפלייה בין מזרח ומערב.

*

ן כסופו של נאום מרושע, צבוע, ניאונאצי זה, לאחר נימוקים מאקיאבליסטיים רציניים אלה לצידוק הנאציון ולהכללת ההשמדה באו־שביינץ בין משני מלחמה „רגיליים", העלה סני־גורו של אשמדאי נימה סנטימנטאלית, ומאמצו ואף מתחסדת בפנייה ל„חכמת שלמה" שלנו ש־עלינו להפגינה לעיני העולם לטובתנו:

ועם אלה לא נתדיין.

לעומת זאת הח החסד שנעשה עמו ונתייצב דוקא על עמדתו. כיצד אמר?

אין כל זה עניין לדיון וישפוט משפטי פלי־לי? זה עניין היסטוריי־פוליטי? זאת תוליה כשרשרת המראגית של יחסי מנצחים ומנוצחים, כפי שאמר בעממיות מעוצה, ומאוסה?

בסדר גמור, ד"ר סרבאציוס. לו יהי כדבריך. שהרי אם כדבר הבביעה שלנו, המעמידה הכל על יסוד משפטי־פלילי ודאי שאין מה לדבר שה־קליגס שלך אחד דינו למות. אך לו יהי כדבריך, לו יהי מעשה איכמן מעשה מדינה, המדינה שלו, הנאציית כמובן.

ואם כן, הרי למרבית צערך וצער שלוחך, ביצתיים אין אנו עוד אותו עם ששולחך הסיעו להשמדה, על ידי אמצעים רפואיים כמו גאז, לפי הגדרתך אתה. קצין קורפורטיבי־נסדום.

ביצתיים היינו לעם לכל הדעות, לעם מملכתי אפילו לדעתך. ועצם היותנו לעם מملכתי הוא הוא הנצחון הגדול ביותר שלנו עם הנאציים שרצה לכלותנו מעם בכלל. עצם עמידת איכמן לדין בירושלים בירת מדינת ישראל היא נצחון העם היהודי ההיסטורי שירושלים זו היתה בי־רתו מאז דוד ושלמה. עצם הדבר הזה הוא אות לכך מי ניצח במלחמה זו בין הנאציים לע־יהודים, אם אתה גורס „מלחמה" דוקא נגד מיל־יוני נשים וילדים וחסרי ישע. גם אלה בכוח היותם יהודים ובכוח הגורים לנו את תורתם ונפשם ורצונם בנצח ישראל, גם אלה ניצחו אתכם, את העם של קאנט וגיטה והיטלר ר־איכמן. וכדי לשפוט את איכמן אין אנו זקו־קים אפילו לנקודת ראיה יהודית. ישנו תורה בעמלק והוא דין צדק והוא דין נקם, כי גם נקם הוא צדק. ואם רצונך, בכך, משפטן גרמני ששפט אינצטלא משפטית שחם מזי היה לו בה בתיק איכמן ולבש איצטלה היסטורית־ריאלית, אם רצונך ד"ר סרבאציוס, אורבא, נשתמש גם בסיסמתך אמיתך:

אוי למוצחים!

גם משפט הצדק שיעשיה באיכמן המנוצח כנציג הנאציזם המנצח, גם משפט צדק זה הוא יותר מעניין משפטי־פלילי, גם הוא מעשה מדינה גדול, מוחשי וסמלי כאחד. עם גר־פו של איכמן תומת גם כותת היסוד הנאציתו: השפטת עם הנצח, ומן יאבדו כל אויבי עם זה.